

Ю .В. Корнєєв

ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

Видавництво
«Центр учбової літератури»
Київ – 2019

УДК 349.4(477)(075.8)
К 67

Корнєєв Ю. В.

К 67 Земельне право України: Навч. посіб. / Ю. В. Корнєєв. – К. : Центр учбової літератури, 2019. – 200 с.

ISBN 978-617-673-826-8

Навчальний посібник розрахований на студентів, слухачів, аспірантів вищих навчальних закладів. Структура навчального посібника побудована на найбільш оптимальному та легкому поданні матеріалу студентам – у запитаннях і відповідях. Даний посібник стане у пригоді всім, хто бажає озброїти себе системою знань з курсу земельного права, які стануть у пригоді в практичній діяльності кожного юриста.

УДК 349.4(477)(075.8)

ISBN 978-617-673-826-8

© Корнєєв Ю. В., 2019
© «Видавництво «Центр учбової літератури», 2019

ЗМІСТ

Лекція №1. Предмет, метод, система, джерела і принципи земельного права	7
1. Предмет земельного права	7
2. Методи земельного права	8
3. Система земельного права	9
4. Принципи земельного права	10
Лекція № 2. Право власності на землю	13
1. Поняття права власності на землю	13
2. Земля як об'єкт права власності	17
3. Суб'єкти права власності на землю	19
4. Форми власності на землю в Україні	21
4.1. Право приватної власності	21
4.2. Право комунальної власності на землю	24
4.3. Право державної власності	25
5. Підстави та порядок виникнення і припинення права власності на землю	28
Лекція № 3. Право землекористування та його види	32
1. Право постійного і тимчасового користування землею	32
2. Порядок надання земельних ділянок у постійне користування юридичним особам	35
3. Концесійне право землекористування	36
Лекція № 4. Право оренди землі	39
1. Орендне землекористування	39
2. Права та обов'язки землекористувачів	43
3. Зміна, припинення і поновлення договору оренди землі	46
Лекція № 5. Правове забезпечення земельного сервітуту та добросусідства в Україні	50
1. Поняття та види земельних сервітутів	50
2. Правовий режим земельних сервітутів	53
3. Обмеження щодо використання земельних ділянок	54
Лекція № 6. Гарантії прав на землю	57
1. Поняття гарантій прав на землю	57
2. Способи захисту прав на землю	59
3. Правове забезпечення відшкодування збитків власникам земельних ділянок і землекористувачам	62
4. Вирішення земельних спорів	65

Лекція № 7. Державне управління у сфері використання та охорони земельних ресурсів	71
1. Земельний фонд України як об'єкт правового регулювання.....	71
2. Поняття, зміст і функції управління у галузі використання та охорони земель.....	73
3. Система органів управління у галузі використання та охорони земель і їхні повноваження.....	75
4. Поділ земельного фонду на категорії земель.....	78
5. Землеустрій.....	80
6. Державний земельний кадастр.....	82
7. Контроль за використання та охороною земель.....	84
8. Моніторинг земельних ресурсів та його значення.....	87
Лекція № 8. Правове регулювання обігу земельних ділянок	90
1. Правові засади купівлі-продажу земельних ділянок.....	90
2. Продаж земельних ділянок несільськогосподарського призначення.....	93
3. Безоплатна передача земельних ділянок у власність громадян.....	96
4. Право дарування, успадкування, обміну та застави земельних ділянок.....	98
Лекція № 9. Правова охорона земель	103
1. Земля як об'єкт охорони та використання.....	103
2. Правове регулювання охорони та використання земельних ресурсів.....	108
3. Юридична відповідальність за порушення земельного законодавства.....	111
Лекція № 10. Правовий режим земель сільськогосподарського призначення	116
1. Поняття і склад земель сільськогосподарського призначення.....	116
2. Землі сільськогосподарського призначення як об'єктом правового регулювання.....	118
3. Особливості правового режиму земель сільськогосподарського призначення.....	120
4. Права та обов'язки сільськогосподарських землекористувачів.....	125
Лекція № 11. Правовий режим земель у межах населених пунктів	132
1. Особливості правового режиму земель у межах населених пунктів.....	132

2. Поняття і склад земель житлової та громадської забудови.....	136
3. Порядок використання земель у межах населених пунктів для забудови та інших потреб.....	140
4. Використання земель громадянами у межах населених пунктів.....	146
Лекція № 12. Правовий режим земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.....	151
1. Загальна характеристика земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	151
2. Склад і використання земель промисловості.....	153
3. Склад і використання земель транспорту	155
4. Склад і використання земель зв'язку та енергетики.....	156
Лекція № 13. Правовий режим земель природно-заповідного фонду й іншого природоохоронного призначення	159
1. Поняття, склад та використання земель природно-заповідного призначення.....	159
2. Землі іншого природоохоронного призначення та їх використання	161
3. Землі оздоровчого призначення та їх використання.....	162
Лекція № 14. Правовий режим земель оздоровчого та рекреаційного призначення.....	165
1. Зміст права власності та права користування землями оздоровчого призначення	165
2. Суб'єкти та об'єкти земель оздоровчого призначення їх права та обов'язки.....	169
3. Правовий режим земель рекреаційного призначення.....	172
Лекція № 15. Правовий режим земель історико-культурного призначення.....	178
1. Склад земель історико-культурного призначення	178
2. Державна, комунальна та приватна власність земель історико-культурного призначення.....	180
3. Охоронні зони навколо об'єктів історико-культурної спадщини.....	182
4. Порядок використання земель історико-культурного призначення	183
Лекція № 16. Правове регулювання охорони та використання земель лісогосподарського призначення	185
1. Завдання лісового законодавства України.....	185
2. Права та обов'язки лісокористувачів	186

3. Контроль за охороною, захистом, використанням та відтворенням лісів.....	187
4. Право використання лісових ресурсів.....	187
5. Плата за використання лісових ресурсів та користування земельними ділянками лісового фонду.....	188
6. Державний облік лісового фонду та відповідальність за порушення лісового законодавства.....	189
Лекція № 17. Правове регулювання охорони та використання земель водного фонду.....	
1. Характеристика і завдання водного законодавства.....	191
2. Водний та земельний фонди України.....	192
3. Види права водокористування.....	193
4. Використання підземних вод питної якості. Право спеціального водокористування та користування водними об'єктами для лікувальних, курортних і оздоровчих цілей.....	194
5. Права і обов'язки водокористувачів.....	196
6. Відповідальність за порушення водного законодавства.....	197
Список використаних джерел.....	199